

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi maatalousyrittäjien työterveyshuollon eräiden kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan tarkennettavaksi työterveyslaitoksen yhteyteen perustetun maatalousyrittäjien työterveyshuollon keskusyksikön voimaantulovaiheen rahoitusta koskevia säännöksiä.

Esityksen mukaan keskusyksikön toiminnan alkuvaiheessa vuosina 1999—2005

korvattaisiin sen toiminnasta aiheutuvia tarpeellisia ja kohtuullisia kustannuksia siltä osin, kuin ne ovat enintään kaksi miljoonaa markkaa vuodessa.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Johdanto

Työterveyshuollon tehtävänä on ehkäistä työperäisiä sairauksia poistamalla ja vähentämällä työn, työympäristön ja työmenetelmien terveysvaaroja sekä edistää jo sairastuneiden selviytymistä työstään. Viime aikoina työterveyshuollon tehtäväkentässä on pyritty painottamaan työkykyä ylläpitävän toiminnan tärkeyttä.

Maatalouden työterveyshuolto perustuu vuoden 1979 alussa voimaan tulleeseen työterveyshuoltolakiin (743/1978), jossa on säännökset työterveyshuollon perussisällöstä ja järjestämisvastuusta. Maatalousyrittäjälle työterveyshuoltoon kuulumisen on vapaaehtoista. Maatalousyrittäjä on kuitenkin velvollinen järjestämään tilalla käyttämilleen vieraille työntekijöille työnantajana työterveyshuollon palvelut. Kunnalla on kansanterveyslain (66/1972) 14 §:n perusteella velvol-

lisuus järjestää kunnan alueella toimiville maatalousyrittäjille työterveyshuoltolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tai määräyksissä tarkoitettua työterveyshuoltoa.

Maatalousyrittäjien työterveyshuollon palvelutuotannon valtakunnallista organisointia, opastusta ja seurantaa varten on vuoden 1999 alusta perustettu työterveyslaitoksen yhteyteen maatalousyrittäjien työterveyshuollon keskusyksikkö. Tarkoituksena on, että keskusyksikkö palvelee mahdollisimman tehokkaasti maatalousyrittäjien työterveyshuollon jatkuvaa kehittämistä ja koko työterveyshuollon tavoitteita. Sen tehtävänä on yhteydenpito terveyskeskuksiin sekä opastaa ja kouluttaa ja kannustaa terveyskeskuksia maatalousyrittäjien työterveyshuoltoa koskevissa asioissa. Keskusyksikkö huolehtii myös maatalouden asiantuntijoiden työterveyshuoltoon liittyvästä koulutuksesta ja ohjauksesta. Se toimii markkinointiorgani-

saationa sekä maatalousyrittäjien että kuntien suuntaan. Lisäksi keskusyksikkö osallistuu terveyskeskusten pyynnöstä maatalousyrittäjiin suoranaisesti kohdistuvaan opastukseen ja neuvontaan sekä työkykyä edistävään toimintaan.

2. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Maatalousyrittäjien työterveyshuollon eräiden kustannusten korvaamisesta valtion varoista annettua lakia (859/1984) muutettiin vuoden 1999 alusta voimaan tulleella lain muutoksella (1042/1998) lisäämällä lain 1 §:ään muun muassa uusi 2 momentti. Tämän uuden säännöksen mukaan valtion varoista korvataan työterveyslaitokselle maatalousyrittäjien keskusyksikön toiminnasta aiheutuvat tarpeelliset ja kohtuulliset kustannukset. Korvaus suoritetaan työterveyslaitoksen kansaneläkelaitokselle tekemän tilityksen perusteella. Kansaneläkelaitos hoitaa keskusyksikön tarvitsemien valtion varojen ohjauksen työterveyslaitokselle. Mainitun lain (1042/1998) mukaan keskusyksikön toiminnasta aiheutuvia kustannuksia korvataan valtion varoista kuitenkin siltä osin, kuin ne ovat enintään 10 prosenttia maatalousyrittäjien työterveyshuollon kokonaiskustannuksista. Koska lain voimaantulovaiheessa haluttiin keskusyksikön toiminnan käynnistyvän mahdollisimman täysipainoisesti arvioitiin, että uudistuksen alkuvaiheessa keskusyksikön toimintamenojen korvaustaso olisi laissa säädettyä pysyvää tasoa korkeampi. Sen vuoksi lain voimaantulosäännöksen 2 momentin mukaan keskusyksikön toimintakustannuksia uudistuksen alkuvaiheessa korvattaisiin vuosina 1999—2005 siltä osin, kuin ne ovat enintään 15 prosenttia maatalousyrittäjien kokonaiskustannuksista.

Maatalousyrittäjien työterveyshuolto ei ole kuitenkaan käynnistynyt siinä laajuudessa kuin alkuun oli arvioitu, joten voimaantulosäännöksen perusteella toiminnan rahoittamiseksi ei kerry tarpeeksi varoja. Vuonna

1999 maatalousyrittäjien työterveyshuollon kokonaiskustannukset jäävät selvästi alle arvioitujen kustannusten. Keskusyksikön toimintakustannukset muodostuvat palkkamenoista ja muista toimintamenoista, joiden määräksi on arvioitu noin kaksi miljoonaa markkaa. Sen vuoksi ehdotetaan, että keskusyksikön toiminnasta aiheutuvien alkuvaiheen kustannusten rahoitusta tarkistettaisiin. Esityksen mukaan keskusyksikön toiminnan alkuvaiheessa vuosina 1999—2005 korvattaisiin sen toiminnasta aiheutuvia tarpeellisia ja kohtuullisia kustannuksia siltä osin, kuin ne ovat enintään kaksi miljoonaa markkaa vuodessa.

3. Taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä virkatyönä. Esityksen valmistelun yhteydessä on kuultu kansaneläkelaitosta, Kuopion aluetyöterveyslaitosta ja Suomen kuntaliittoa.

5. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

maatalousyrittäjien työterveyshuollon eräiden kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maatalousyrittäjien työterveyshuollon eräiden kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun lain muuttamisesta 18 joulukuuta 1998 annetun lain (1042/1998) voimaantulosäännöksen 2 momentti seuraavasti:

— — — — —
Tämän lain 1 §:n 2 momenttia sovelletaan kuitenkin siten, että mainitun keskusyksikön toiminnasta aiheutuvat tarpeelliset ja koh-
tuulliset kustannukset korvataan siltä osin
kuin ne vuosina 1999—2005 ovat enintään

kaksi miljoonaa markkaa vuodessa ja siten
kuin sosiaali- ja terveysministeriö tarkemmin
määrää.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta .

— — — — —
Helsingissä 5 päivänä marraskuuta 1999

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Eva Biaudet*

Laki

maatalousyrittäjien työterveyshuollon eräiden kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maatalousyrittäjien työterveyshuollon eräiden kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun lain muuttamisesta 18 joulukuuta 1998 annetun lain (1042/1998) voimaantulosäännöksen 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämän lain 1 §:n 2 momenttia sovelletaan kuitenkin siten, että mainitun keskusyksikön toiminnasta aiheutuvat tarpeelliset ja koh-
tuulliset kustannukset korvataan siltä osin
kuin ne vuosina 1999—2005 ovat enintään
15 prosenttia maatalouden työterveyshuollon
kokonaiskustannuksista ja siten kuin sosiaa-
li- ja terveysministeriö tarkemmin määrää.

Tämän lain 1 §:n 2 momenttia sovelletaan kuitenkin siten, että mainitun keskusyksikön toiminnasta aiheutuvat tarpeelliset ja koh-
tuulliset kustannukset korvataan siltä osin
kuin ne vuosina 1999—2005 ovat enintään
kaksi miljoonaa markkaa vuodessa ja siten
kuin sosiaali- ja terveysministeriö tarkemmin
määrää.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta .